

Cílem je vybudovat chráněné bydlení pro lidi s hluchoslepotou

Na pozvání předsedkyně kopřivnického občanského sdružení Záblesk Ivany Rečkové jsem 18. dubna navštívila jedinou speciální třídu pro děti s hluchoslepotou v České republice, která byla zřízena při Základní škole a mateřské škole pro sluchově postižené v Olomouci. V tento den její žáci převzali dvě speciálně vyrobená dvojkola zakoupená z finančního daru Obecního fondu Tatry. Děti se z první jízdy, kterou si vyzkoušely společně se svými rodiči, upřímně radovaly. Pořízením dvojkol se jim totiž významně rozšíří počet aktivit a mohou tak objevovat nové nepoznané věci, pro zdravého člověka samozřejmě.

Speciální třída pro hluchoslepé děti byla v Olomouci založena v roce 1993 a v současné době ji navštěvují čtyři děti, které vzhledem ke svému těžkému zdravotnímu handicapu vyžadují neustálou přítomnost asistenta. Výuku zajišťují dvě odborné učitelky, což vzhledem k počtu dětí a nutnosti individuálního přístupu, není právě ideální stav.

Dopolední návštěvu ve speciální třídě jsem strávila s Eliškou a Zuzkou a jejich maminkami za přítomnosti pana ředitele, odborných pedagogů a odpoledního vychovatele.

Jak taková výuka probíhá? V hodině češtiny probírají děti různá témata jako například potraviny, počasí, školu, nářadí, nábytek, město, osoby, povolání atd. Každému tématu se žák věnuje přibližně měsíc, což závisí na množství znaků – tedy slovní zásobě.

Měla jsem osobně možnost pozorovat příklady znakové komunikace (tzv. taktilní komunikační techniky), a to nejdříve mezi učitelkou a Eliškou, když tématem jejich dorozumívání byly potraviny. Eliška sděluje, že věc, která se nachází na jejím stole, jsou těstoviny. Ty se musí nejprve uvařit, aby se mohly jíst. Další žákyně Zuzka odpovídá na otázky druhé učitelky, která ji žádá, aby na figuríně správně ukázala na jednotlivé části těla.

První jízda. Nová dvojkola otestovaly se svými maminkami Zuzka s Eliškou.

Při výuce se rovněž používá tzv. Lormova dotyková abeceda (tzn. jednotlivá písmena se vyznačují ukazováčkem dotykem do dlaně a na prsty ruky postižené osoby), která u takto těžce postižených lidí neslouží přímo ke komunikaci, ale především k procvičování paměti a hře. V matematice se pak procvičuje především hmat a logické myšlení. Eliška má například za úkol spočítat kaštiny, které učitelka rozhodla po stole. Stačí umět počítat do pěti, více není třeba. Eliška ani více nezvládá.

Některé děti zůstávají přes týden na internátě, který je součástí školního komplexu a bezprostředně navazuje na práci školy. Odpolední vychovatel žáky přebírá v jídelně, po obědě následuje odpolední činnost – procházka do parku, nakupování v obchodě, v případě špatného počasí hry v tělocvičně nebo plavání ve školním bazénu, které děti zbožňují a zároveň si aktivním pohybem procvičují motoriku. Vzhledem k diagnóze epilepsie u hluchoslepých dětí nemohou využívat místní saunu. Pro delší vycházky mají vychovatelé k dispozici dvě školní auta a nyní k odpoledním činnostem přibyla i jízda na zakoupených dvojkolech.

Zdejší učitelé čerpají pro zlepšení kvality výuky stále nové zkušenosti především od kolegů ze Slovenska, kde jsou v péči o hluchoslepy

Odborná pedagožka Adéla Billíková dotykově komunikuje s Eliškou.

Foto: Edita Adams

slepě mnohem dále. Ve spolupráci se Zábleskem pořádají semináře, mezinárodní konference a výměnné pobyty. Práce pedagogů je velice psychicky a fyzicky náročná. Děti vyžadují trvalou asistenci a je třeba, aby po celý den vyvíjely nějakou činnost.

Ke konci mé návštěvy jsme se přesunuli do kuchyňky, kde Eliška a Zuzka připravily čaj a za pomoci asistentek také malé pohoštění. Tyto a další dovednosti jsou výsledkem trpělivého a hlavně lidského přístupu učitelů speciální třídy. Svým rozvojem a získanými znalostmi jim děti veškeré vynaložené úsilí mnohonásobně vracejí.

Stěžejním projektem kopřivnického sdružení rodičů a přátel hluchoslepých dětí Záblesk, které úzce spolupracuje se speciální třídou v Olomouci, je získání finančních prostředků na vybudování chráněného bydlení pro lidi s hluchoslepotou. Z pohledu Eliščiní maminky a předsedkyně tohoto sdružení Ivany Rečkové se jedná o místo, kde by nejen její dcera mohla prožít kvalitní budoucí život. Cílem je, aby lidé postižení hluchoslepotou měli zajištěno trvalé ubytování v rodinné komunitě, kde by měli možnost pokračovat za stálé podpory asistentů v upevňování a dalším získávání svých dovedností. V zahraničí, včetně nejbližšího Slovenska, modely chráněného bydlení úspěšně fungují. Bohužel, v České republice realizaci projektu brání především byrokratické překážky. Akciová společnost TATRA prostřednictvím svého Obecního fondu přislíbila sdružení Záblesk podporu záměru vybudování chráněného bydlení. Pevně doufám, že v jednom z příštích vydání Tatrováku vás budu moci informovat o úspěšné realizaci tohoto projektu. Více informací o sdružení rodičů a přátel hluchoslepých dětí Záblesk můžete získat na www.zablesk.olomouc.com.

Edita Adams, ředitelka Obecního fondu Tatra

Cyklisté o Pohár automobilky Tatra

Testovaná nákladní vozidla vystřídají na jeden den v prostorách tatrováckého zkušebního polygonu zdraví a handicapovaní vyznavači cyklistiky všech kategorií a věku z celé České republiky. Akce se bude konat v neděli 29. června od 10 hodin a jejími organizátory je Obecní fond Tatra, Sportovní klub Kociánka Brno, který sdružuje lidi s různým stupněm postižení, a Moravskoslezský cyklistický svaz.

Smysl akce je zcela prostý, aby si všichni, kdo se do Kopřivnice sjedou, zatrenovali a zazávodili, protože soutěžit se bude o Pohár automobilky TATRA. Někteří z účastníků chtějí tuto příležitost pojmout jako přípravu na blížící se Letní paralympijské hry v Pekingu. Pro zdravotně postižené účastníky, kteří budou startovat spolu se zdravými cyklisty, to pak bude jistě velká motivace chtít uspět co nejlépe. Na dráze se kromě cyklistů na závodních kolech objeví rovněž handicapovaní závodníci na speciálních tříkolkách. Akce není přístupná široké veřejnosti, proto nabízáme kontakt těm, kteří by se chtěli případně závodů zúčastnit: Sportovní klub Kociánka Brno, Petr Horáček, tel. 724 084 142, e-mail: skkbrno@seznam.cz.